

فوت‌شدگان در بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی تهران طی سال ۱۳۹۱

یکی از شاخص‌های مهم بهداشت و سلامت جامعه، میزان مرگ و میر در آن جامعه است به همین دلیل یکی از مسائلی که امروزه مورد توجه بسیاری از محققین می‌باشد، مرگ و میر و عوامل مؤثر بر آن است. در این بخش از سالنامه آماری تعداد فوت‌شدگان ۲۶ بیمارستان آموزشی درمانی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۹۱، ارائه شده است.

کلیات آمار فوت‌شدگان

در نیمه دوم سال ۱۳۸۹ در پی مصوبه هیأت دولت و ابلاغ ریاست محترم جمهوری، دانشگاه علوم پزشکی ایران در دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران و شهید بهشتی ادغام گردید و طی فرآیندی تا انتهای سال این ادغام به طور کامل انجام پذیرفت. بر اساس این ادغام کلیه بیمارستان‌های آموزشی درمانی و کلیه دانشکده‌های تابعه دانشگاه علوم پزشکی ایران به مجموعه علوم پزشکی تهران انتقال یافت. بنابراین توضیحاتی که پس از این در گزارش پیش رو می‌آید حاوی این نکته است که حجم بیماران و بیمارستان‌های تابعه افزایش چشم‌گیری داشته و از سوی دیگر با توجه به پراکندگی بیمارستان‌های تابعه در سطح شهر تهران قضاوت در مورد اینکه آمار اعلام شده در این گزارش تا چه حد می‌تواند بیانگر وضعیت کلان شهر تهران یا منطقه تحت پوشش دانشگاه باشد، باید با احتیاط و تأمل بیشتری صورت پذیرد.

طبق آمار و اطلاعاتی که از فرم‌های آماری تکمیل شده در بیمارستان‌های دانشگاه استخراج شده، در سال ۱۳۹۱ تعداد فوت‌شدگان در بیمارستان‌های تحت پوشش دانشگاه، ۷۰۷۵ نفر بوده است که این آمار حدود یک درصد نسبت به سال گذشته افزایش را نشان می‌دهد. با توجه به شهرت و موقعیت بیمارستان‌های دانشگاه بدیهی است که نسبت بالایی از بیماران اورژانسی و دچار وخامت وضعیت، به این بیمارستان‌ها مراجعه و در نتیجه آمار مرگ و میر حاصل را به شدت افزایش دهند. از مجموع ۷۰۷۵ نفر بیمار فوت شده؛ ۹۸۸ نفر (حدود ۱۴ درصد) قبل از ۲۴ ساعت اول پذیرش [بیمارانی که در اورژانس و یا هر یک از بخش‌های بیمارستان در کمتر از ۲۴ ساعت اول پذیرش فوت نموده‌اند] و ۶۰۸۷ نفر (حدود ۸۶ درصد) بعد از ۲۴ ساعت پذیرش و بستری شدن [بیمارانی که پس از سپری شدن ۲۴ ساعت از زمان پذیرش فوت شده‌اند] در بخش فوت شده‌اند.

وضعیت فوت‌شدگان در ماه‌های سال ۱۳۹۱

جدول ۷۶-۴ تعداد فوت‌شدگان در ماه‌های مختلف سال ۱۳۹۱ را نشان می‌دهد. اطلاعات این جدول نشان می‌دهد که بیشترین تعداد فوت‌شدگان در فصل زمستان و کمترین تعداد مربوط به فصل تابستان بوده است. همچنین نسبت فوت‌شده به بستری شده در بیمارستان‌ها در فروردین ماه با میزان ۲۴/۳ نفر در هر هزار بیمار بستری بیشتر از سایر ماه‌ها بوده و کمترین این نسبت مربوط به ماه تیر با میزان ۱۶/۴ نفر در هر هزار بیمار بستری بوده است.

جدول ۷۶-۴- تعداد فوت‌شدگان به تفکیک ماه در بیمارستان‌های تابعه دانشگاه در سال ۱۳۹۱

ردیف	ماه	تعداد فوت‌شدگان	مجموع تعداد فوت‌شدگان در هر فصل	تعداد کل بستری شدگان	نسبت فوت‌شده به بستری شده (در هزار)
۱	فروردین	۵۹۴	۱۸۱۰	۲۴۴۹۳	۲۴/۳
۲	اردیبهشت	۶۵۶			
۳	خرداد	۵۶۰			
۴	تیر	۵۳۵	۱۶۸۴	۳۲۵۳۱	۱۶/۴
۵	مرداد	۵۶۷			
۶	شهریور	۵۸۲			
۷	مهر	۶۱۲	۱۷۲۴	۳۲۳۲۳	۱۸/۹
۸	آبان	۵۴۸			
۹	آذر	۵۶۴			
۱۰	دی	۶۲۰	۱۸۵۷	۳۱۳۷۳	۱۹/۸
۱۱	بهمن	۶۵۲			
۱۲	اسفند	۵۸۵			
	جمع کل	۷۰۷۵		۳۶۶۰۵۱	۱۹/۳

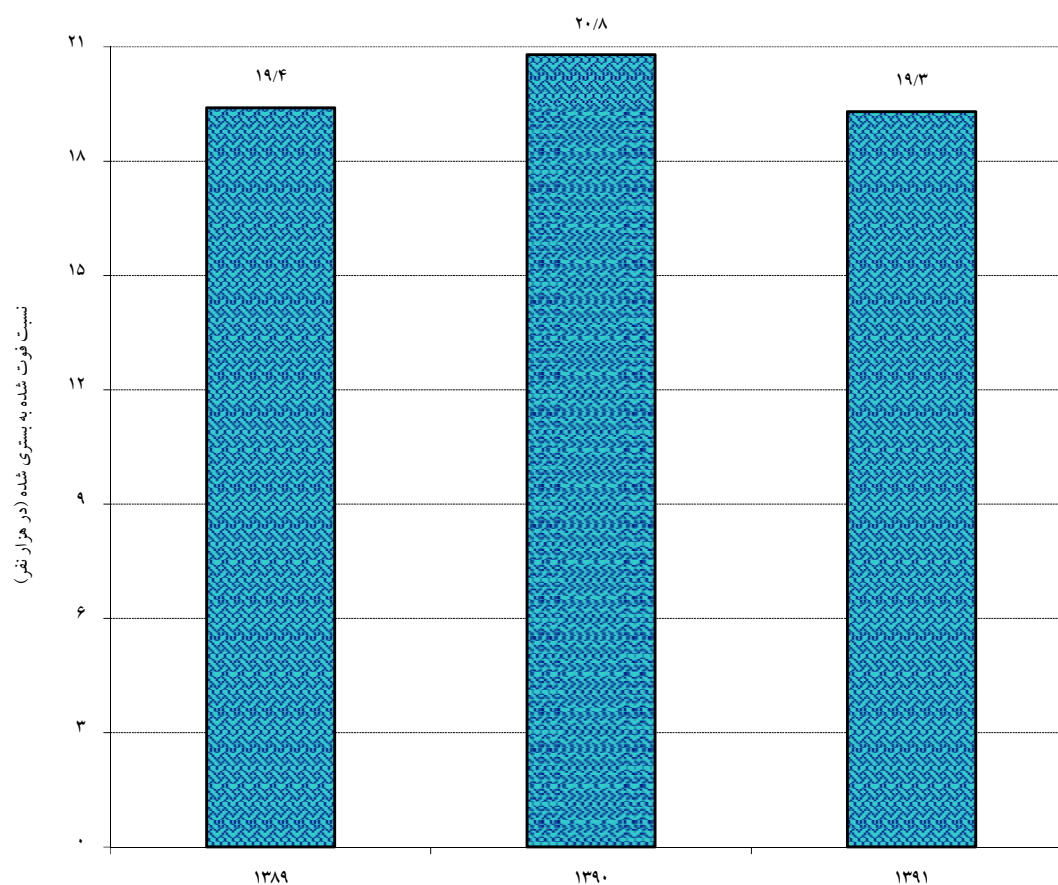
آمار مقایسه‌ای تعداد فوت شدگان

در جدول ۴-۷۷ تعداد فوت شدگان و بستری شدگان در بیمارستان‌های تابعه دانشگاه و همچنین نسبت فوت شده به بستری شده در هزار در دوره سه ساله منتهی به سال ۱۳۹۱ آورده شده است. نوسان‌های موجود در نسبت فوت شده به بستری شده با توجه به افزایش تعداد فوت شده (در دسترس نبودن اطلاعات بیمارستان قلب شهید رجایی طی سال ۱۳۸۹) و بستری شدگان قابل توضیح است.

جدول ۴-۷۷- مقایسه نسبت فوت شده به بستری شده طی سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۱

سال	تعداد فوت شدگان	تعداد بیمارستان	تعداد بستری شدگان	نسبت فوت شده به بستری شده (در هزار)
۱۳۸۹	۵۸۹۰	*۲۵	۳۰۳۹۵۲	۱۹/۴
۱۳۹۰	۷۰۱۱	۲۶	۳۳۶۶۸۳	۲۰/۸
۱۳۹۱	۷۰۷۵	۲۶	۳۶۶۰۵۱	۱۹/۳

* اطلاعات بیمارستان قلب شهید رجایی در این سال در دسترس نبوده است.

نمودار ۴-۱- نمودار مقایسه‌ای نسبت فوت شده به بستری شده (در هزار نفر) طی سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۱

جدول ۷۸-۴- تعداد فوت شده، بستری شده و نسبت فوت شده به بستری شده در هزار نفر به تفکیک ترتیب الفبایی بیمارستان‌های دانشگاه در سال ۱۳۹۱

ردیف	نام بیمارستان	تعداد فوت‌شدگان			تعداد کل بستری‌شدگان	نسبت فوت شده به بستری شده (در هزار)
		قبل از ۲۴ ساعت	بعد از ۲۴ ساعت	کل		
۱	امام خمینی (ره)	۱۹۰	۷۰۴	۸۹۴	۱۸۱۶۶	۴۹/۲
۲	امیراعلم	۴	۹۷	۱۰۱	۱۲۹۶۷	۷/۸
۳	انستیتو کانسر	۱۹	۱۵۵	۱۷۴	۷۹۶۲	۲۱/۹
۴	بهارلو	۵۲	۱۸۵	۲۳۷	۱۳۸۵۵	۱۷/۱
۵	بهرامی	۱۹	۱۰۰	۱۱۹	۸۲۱۶	۱۴/۵
۶	جامع بانوان آرش	۶	۴۹	۵۵	۱۰۶۵۹	۵/۲
۷	جامع زنان تهران (میرزا کوچک خان)	۹	۴۶	۵۵	۸۴۶۷	۶/۵
۸	حضرت رسول اکرم (ص)	۲۲۵	۹۱۳	۱۱۳۸	۳۷۰۶۱	۳۰/۷
۹	حضرت علی اصغر (ع)	۱۳	۱۰۸	۱۲۱	۵۵۸۴	۲۱/۷
۱۰	حضرت فاطمه (س)	۰	۰	۰	۱۰۳۹۰	۰
۱۱	دکتر شریعتی	۳۱	۸۲۹	۸۶۰	۲۲۲۶۶	۳۸/۶
۱۲	رازی	۱	۲	۳	۲۴۶۶	۱/۲
۱۳	روانپزشکی ایران	۰	۰	۰	۱۴۲۹	۰
۱۴	روانپزشکی روزه	۰	۱	۱	۱۸۷۵	۰/۵
۱۵	سینا	۳۹	۶۴۰	۶۷۹	۱۷۲۰۳	۳۹/۵
۱۶	شفا یحیائیان	۰	۶	۶	۷۶۵۷	۰/۸
۱۷	شهید اکبرآبادی	۴۵	۱۶۰	۲۰۵	۲۲۷۷۹	۹/۰
۱۸	شهید مطهری	۲۱	۱۴۸	۱۶۹	۲۹۴۴	۵۷/۴
۱۹	شهید هاشمی‌نژاد	۳	۱۲۳	۱۲۶	۸۴۸۰	۱۴/۹
۲۰	ضیائیان	۲۵	۶۹	۹۴	۷۸۲۹	۱۲/۰
۲۱	فارابی	۰	۰	۰	۴۴۱۲۳	۰
۲۲	فیروزگر	۷۵	۴۸۶	۵۶۱	۱۷۶۱۲	۳۱/۹
۲۳	قلب شهید رجایی	۱۰۲	۵۵۱	۶۵۳	۲۱۵۵۲	۳۰/۳
۲۴	مرکز طبی کودکان	۳۶	۲۷۷	۳۱۳	۱۷۳۰۶	۱۸/۱
۲۵	مرکز قلب تهران	۶۱	۲۴۲	۳۰۳	۱۹۷۱۳	۱۵/۴
۲۶	ولیعصر "عج"	۱۲	۱۹۶	۲۰۸	۱۷۴۹۰	۱۱/۹
	مجموع کل	۹۸۸	۶۰۸۷	۷۰۷۵	۳۶۶۰۵۱	۱۹/۳

در جدول ۷۸-۴ اسامی بیمارستان‌ها با نسبت فوت شده به بستری شده به ترتیب حروف الفبا درج شده است. همین‌طور در بررسی آمار هر بیمارستان باید به نوع فعالیت تخصصی آن بیمارستان و تنوع بخش‌های آن و همچنین ماهیت بیماران و مراجعان به آن بیمارستان توجه ویژه‌ای داشت. بیشترین نسبت فوت‌شده به بستری‌شدگان ۵۷/۴ در هزار نفر مربوط به بیمارستان شهید مطهری [تخصصی ویژه سوختگی] و کمترین این نسبت پس از بیمارستان‌های حضرت فاطمه (س) [تخصصی جراحی ترمیمی]، روانپزشکی ایران و فارابی [تخصصی چشم] که بیمار فوتی نداشته‌اند، ۰/۵ در هزار نفر مربوط به بیمارستان روانپزشکی روزه بوده است.

از مجموع ۳۶۶۰۵۱ بیمار بستری‌شده در بیمارستان‌های تحت پوشش دانشگاه در سال ۱۳۹۱، بیشترین تعداد بستری‌شده همچون سال گذشته مربوط به بیمارستان فارابی [تخصصی چشم] با ۴۴۱۲۳ نفر (نسبت فوت‌شده به بستری‌شده: صفر در هزار نفر) و پس از آن بیمارستان حضرت رسول اکرم (ص) با ۳۷۰۶۱ نفر (نسبت فوت‌شده به بستری: ۳۰/۷ در هزار نفر) می‌باشد و کمترین تعداد بستری‌شده در بیمارستان روانپزشکی ایران با ۱۴۲۹ نفر (نسبت فوت‌شده به بستری‌شده: صفر در هزار نفر) بوده است. با توجه به داده‌های جدول ۷۹-۴ تعداد ۹۸۸ نفر (حدود ۱۴ درصد) قبل از ۲۴ ساعت اول پذیرش و ۶۰۸۷ نفر (حدود ۸۶ درصد) بعد از ۲۴ ساعت فوت شده‌اند. لازم به توضیح است تعداد فوت‌شدگان بعد از ۲۴ ساعت اول حدود ۶/۲ برابر تعداد فوت‌شدگان قبل از ۲۴ ساعت اول بستری شدن می‌باشند و این نشان می‌دهد که تعداد فوت‌شدگان بیمارستانی با بیش از یک روز بستری در بیمارستان‌های دانشگاه بیشتر بوده است.

تعداد موارد مرگ مغزی

از مجموع ۷۰۷۵ مرگ بیمارستانی سال ۱۳۹۱، تعداد ۱۰۷ نفر (حدود ۱/۵ درصد) بیماران مرگ مغزی بودند که اعضای آنها برای پیوند به بیماران نیازمند، اهداء شده است. در جدول ۴-۷۹ تعداد موارد مرگ مغزی بیماران بستری شده به تفکیک ماه در بیمارستان‌هایی که گزارش آنها به دانشگاه ارسال شده، آمده است.

جدول ۴-۷۹- تعداد موارد مرگ مغزی به تفکیک ماه در بیمارستان‌های دانشگاه در سال ۱۳۹۱

ردیف	نام بیمارستان	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	مجموع
۱	امام خمینی "ره"	۵	۱	۸	۴	۱۵	۸	۵	۴	۸	۵	۲	۶	۷۱
۲	دکتر شریعی	۳	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۲	۰	۲	۱	۱۰
۳	سینا	۱	۳	۳	۳	۵	۲	۲	۳	۰	۱	۰	۳	۲۶
	مجموع	۹	۵	۱۱	۷	۲۱	۱۰	۷	۷	۱۰	۶	۴	۱۰	۱۰۷

تعداد موارد IUFD

از تعداد ۳۶۶۰۵۱ بیمار بستری شده در بیمارستان‌های دانشگاه، ۴۳۶۷۴ نفر در بخش زنان بستری بوده‌اند (حدود ۱۲ درصد). از تعداد ۱۳۷۶۹۴ نفر بیمار بستری شده در بیمارستان‌های جامع بانوان آرش، جامع زنان تهران (میرزا کوچک خان)، ضیائیان، ولیعصر "عج" و شهید اکبرآبادی، تعداد ۳۱۸۶۷ نفر در بخش زنان بستری بوده‌اند (حدود ۲۳ درصد). بنا به دلایل مختلفی از جمله میکروسفال، آناسفال، مننگوسل، هیدروسفال، سندرم دان، سندرم X، ناهنجاری‌های قلبی مادرزادی و غیره تعدادی از مادران باردار در حین دوران بارداری یا زایمان؛ فرزند خود را از دست می‌دهند. تعداد موارد مرگ جنینی در بیمارستان‌هایی که بخش زنان و زایمان دارند، در جدول ۴-۸۰ ثبت شده است.

جدول ۴-۸۰- تعداد موارد IUFD در بیمارستان‌های تحت پوشش دانشگاه طی سال ۱۳۹۱

نام بیمارستان	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	مجموع	تعداد بیماران بستری شده در بخش زنان
جامع بانوان آرش	۱۲	۲۵	۱۷	۲۳	۱۹	۱۴	۲۹	۲۵	۲۳	۱۸	۲۸	۲۵	۲۵۸	۷۲۸۳
جامع زنان تهران (میرزا کوچک خان)	۲۷	۳۹	۳۸	۲۷	۲۶	۳۰	۲۸	۲۴	۳۶	۱۸	۳۹	۴۱	۳۷۳	۶۴۳۸
شهید اکبرآبادی	۳۰	۳۷	۵۱	۴۵	۴۴	۴۱	۲۶	۴۲	۲۹	۲۳	۳۱	۲۶	۴۲۵	۱۲۹۴۲
ضیائیان	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۲	۰	۰	۱	۰	۰	۷	۱۵۹۳
ولیعصر "عج"	۱۲	۵	۷	۲	۶	۳	۷	۵	۳	۵	۵	۱۳	۷۳	۳۶۱۱
مجموع	۸۱	۱۰۷	۱۱۴	۹۸	۹۶	۸۸	۹۲	۹۶	۹۱	۶۵	۱۰۳	۱۰۵	۱۱۳۶	۳۱۸۶۷